

BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU

Kanun Numarası : 2464
Kabul Tarihi : 26/5/1981
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih: 29/5/1981 Sayı: 17354
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt: 20 Sayfa: 280

BİRİNCİ KISIM Belediye Vergileri

BİRİNCİ BÖLÜM Meslek Vergisi

Madde 1 - 11 – (Mülga: 18/5/1987 - 3365/1 md.)

İKİNCİ BÖLÜM İlan ve Reklam Vergisi

Konu:

Madde 12 – Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir.

Mükellef ve sorumlu:

Madde 13 – İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişilerdir.

İlan ve reklam işlerini mutat meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumludurlar.

İstisna ve muafıklar:

Madde 14 – Aşağıda sayılan ilan ve reklamlardan vergi alınmaz.

1. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu tarafından yayınlanan ve yapılan ilan ve reklamlar,
2. Her türlü gazete, dergi ve kitaplarda yapılan ilan ve reklamlar,
3. Gerçek kişilerin ikametgahlarının iç veya dış kapılarına konan ve kimliklerini gösteren levhalar,
4. İşletmelerin iştigal veya imal konusu maddelerinin ambalajları üzerinde bulunan ve kendi işlerine ait ilan ve reklamları ile ambalaj muhtevassından olan prospektüs ve tarifnameler,
5. Gerçek veya tüzel kişilere ait işyerlerinin içine veya dışına asılan iş sahibinin kimliği ile işin mahiyetini gösteren ve alanı 1/2 metrekareyi aşmayan ışıksız levhalar, (Alanı

1/2 metrekareyi aşan levhalar, aşan kısım üzerinden vergiye tabidir.)

6. Genel ve katma bütçeli idareler ile il özel idarelerinin, belediyelerin, köylerin ve bunların kuracakları birliklerin ve Posta - Telgraf - Telefon ve T.C. Devlet Demiryolları İşletmelerinin yapacakları her türlü ilan ve reklamlar,

7. Siyasi Partiler Kanununa göre, siyasi partilerin siyasi faaliyet sınırları içinde yapacakları ilan ve reklamlar,

8. Altıncı bentte yazılı idarelerle, kooperatifler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından ülke ürünlerinin ve turizminin reklamını yapmak ve herhangi bir ticari ve sınai kuruluşa ait olmamak üzere hazırlanan her türlü levha ve afişlerle, aynı kuruluşlar tarafından Türkiye'deki ticaret, sanayi, tarım ve mesleki müesseselerinin isim ve ticaret unvanları ile ad ve adreslerini ihtiva etmek üzere yayınlanacak kitap, broşür, katalog ve dergiler,

9. Umumi mahallere reklam amacı ile konulacak sıra, bank ve benzeri gereçler üzerindeki ilan ve reklamlar,

10. Sinema ve tiyatroların kendi programlarına ilişkin olarak gösterinin yapıldığı binanın içinde ve dış yüzünde yaptıkları ilan ve reklamlar.

11. (Ek: 2/6/2022-7408/1 md.) Türkiye’de gerçekleştirilen fuarların düzenlendiği iç alanlarda yapılan ilan ve reklamlar.

Tarife ve nispet:¹

Madde 15 – İlan ve Reklam Vergisi aşağıdaki tarifeye göre alınır.

(Değişik Tarife: 30/12/2004-5281/16 md.)	Verginin Tutarı (YTL)	
	En az	En çok
1. Dükkân, ticarî ve sınaî müessese ve serbest meslek erbabınca çeşitli yerlere asılan ve takılan her çeşit levha, yazı ve resim gibi tüm sabit ilân ve reklamların beher metrekaresinden yıllık olarak:	20	100
2. Motorlu taşıt araçlarının içine veya dışına konulan ilân ve reklamların beher metrekaresinden yıllık olarak:	8	40
3. Cadde, sokak ve yaya kaldırımları üzerine gerilen, binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan geçici mahiyetteki ilân ve reklamların metrekaresinden haftalık olarak:	2	10
4. Işıklı veya projeksiyonlu ilân ve reklamlardan her metrekare için yıllık olarak:	30	150
5. İlân ve reklam amacıyla dağıtılan broşür, katalog, duvar ve cep takvimleri, biblolar veya benzerlerinin her biri için:	0,01	0,25
6. Mahiyeti ne olursa olsun yapıştırılacak çeşitli afişler ve benzerlerinin beherinin metrekaresinden:	0,02	0,50

¹ Bu maddede yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri ile ilgili olarak, 18/2/2014 tarihli ve 28917 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 10/2/2014 tarihli ve 2014/5896 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Karara bakınız.

Vergi tarifesinin uygulanmasında aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Metrekare üzerinden yapılan hesaplamalarda, yarım metrekareye kadar olan kesirler yarım metrekareye, yarım metrekareyi aşanlar ise tam metrekareye tamamlanır.

b) Herhangi bir yüzeye yazılmak, takılmak veya çizilmek suretiyle yapılan ilan ve reklamlarda yazı ve resimlerin kapladığı alanın yüzölçümü esas alınır.

c) Çok cepheli ilan ve reklamlarda metrekare hesabı her cephe için ayrı ayrı nazara alınır,

d) Vergi tarifesinin 1, 2 ve 4 üncü bentlerinde belirtilen ilan ve reklamların süresi 6 aydan; 3 üncü bendinde belirtilen ilan ve reklamın süresi 1 haftadan az olursa vergi miktarının yarısı alınır. 6 ayı geçen süreler 1 yıl, hafta kesirleri de tam hafta sayılır.

e) Vergi tarifesinin 5 ve 6 ncı bentlerinde yer alan ve çok nüsha olarak basılan ilan ve reklamlar üzerinde basımevinin ticari unvanı, adresi ve kaç nüsha olarak basıldığı ayrıca belirtilir.

Verginin tarhı ve ödenmesi:

Madde 16 – Vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilir. Beyannameler vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verilir,

İlan ve Reklam Vergisi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Şu kadar ki belediye meclisleri vergi tarifesinin 1, 2 ve 4 üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkilidirler.

İlan ve Reklam Vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünden ilgili belediyeler gerekli usulleri ihdas edebilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğlence Vergisi

Konu:

Madde 17 – Bu Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir.

Mükellef:

Madde 18 – Verginin mükellefi, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzelkişilerdir.

İstisna ve muafıklar:

Madde 19 – Aşağıda belirtilen eğlence faaliyetlerinden bu vergi alınmaz:

1. Ulusal bayramlar veya tarihi özellik taşıyan günler nedeniyle genel ve katma bütçeli idareler ile il özel idareleri, belediyeler, köyler ve bunların kurdukları birlikleri tarafından düzenlenen ve kazanç amacı gütmeyen tören, şenlik, müsabaka ve gösterilerle balo, temsil ve benzeri faaliyetler,

2. Genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler tarafından kültürel, sosyal, turistik ve ekonomik amaçlarla düzenlenen kongre, konferans, fuar, festival, şenlik, sergi ve benzeri faaliyetler ile tertip edilen eğlenceler ve konserler.

3. Eğitim ve öğretim kuruluşları ile okul dernekleri, kamu yararına çalışan dernekler, ordu evleri, askeri gazinolar ve askeri dinlenme tesislerinde tertiplenen eğlenceler.

4. **(Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.)** Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından düzenlenen müşterek bahis oynanması.

5. **(Ek: 3/10/1984 – 3048/1 md.)** Bira, alkollü içki içilmeyen, satılmayan ve ruhsatnamelerde kahvehane, kiraathane, çayhane ve çay ocakları olduğu belirtilen yerler.

Matrah:

Madde 20 – 1. Biletle girilen yerlerde, Eğlence Vergisi hariç olmak üzere bilet bedeli olarak sağlanan gayri safi hasılat (bilet bedeli dışında bağış veya başka adlar altında alınan paralar dahil).

2. **(Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.)** Müşterek bahislerde, iştirakçilerden tahsil edilen tutardan Katma Değer Vergisi düşüldükten sonra kalan tutar.

3. **(Değişik: 3/10/1984 – 3048/2 md.)** Biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilen miktardır.²

Nispet ve miktar:³

Madde 21 – Eğlence Vergisi aşağıdaki nispet ve miktarlarda alınır.

	Verginin Nispeti %
I – Biletle Girilen Yerlerde:	
1. Yerli film göstermelerinden ⁴	20 (0)
2. Yabancı film göstermelerinden ⁴	50 (0)
3. Tiyatro, opera, operet, bale, karagöz, kukla ve orta- oyunundan	5
4. Spor müsabakaları, at yarışları ve konserlerden ⁴	10 (0)
5. Sirkler, lunaparklar, çalgılı bahçeler ve benzerlerinden	20
II – (Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.) Müşterek Bahislerde:	5
III – (Değişik: 30/12/2004-5281/17 md.) Biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinden (Günlük, YTL)	5 100

(Ek ikinci fıkra: 21/2/2001 – 4629/6 md.; Değişik: 3/3/2004 – 5101/2 md.) (I) numaralı bendin (1) ve (2) numaralı alt bentleri ile yerli ve yabancı film gösterimlerine ilişkin belirlenen vergi bu Kanunun 22 nci maddesinin (1) numaralı bendinde öngörüldüğü şekilde hesaplanarak biletler kullanılmadan önce mahallin mal müdürlüğüne veya muhasebe müdürlüğüne emaneten yatırılır. Ödemenin yapıldığına dair banka dekontunun ibrazı üzerine belediye tarafından biletlere

² 24/5/2013 tarihli ve 6487 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan “Belediye Meclislerince takdir edilecek miktardır.” İbaresini, “bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilen miktardır.” şeklinde değiştirilmiştir.

³ Bu maddede yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri ile ilgili olarak, 18/2/2014 tarihli ve 28917 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 10/2/2014 tarihli ve 2014/5896 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Karara bakınız.

⁴ Bu alt bentlere Kanunla getirilmiş olan miktar aynen bırakılmış olup, 21/12/2022 tarihli ve 6584 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 1/1/2023 tarihinden geçerli olarak tespit edilen miktarlar ise, metne parantez içinde siyah punto ile işlenmiştir.

özel damga konulur. Ödeme yapmayanlar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bahsi geçen yerlerde toplanan meblağın % 75'i Kültür ve Turizm Bakanlığı Merkez Saymanlık hesabına, % 25'i ilgili belediyeye tahsilini takip eden ayın onbeşinci günü akşamına kadar aktarılır. **(Ek cümle: 30/12/2004-5281/17 md.)** Maliye Bakanlığı yukarıdaki şartlara bağlı kalmaksızın, biletle girilen yerlere ilişkin eğlence vergisinin hesaplanması ve ödenmesine dair işlemlerin ödeme kaydedici cihaz kullanılarak veya elektronik belge düzenlenmek suretiyle yapılmasına ait usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.⁵⁶

Verginin ödenmesi:

Madde 22 – 1. Vergi biletle girilen yerlerde bilet bedellerine eklenmek suretiyle hesaplanır ve belediye tarafından özel damga konulması sırasında ödenir. Bu suretle alınan biletlerin kullanılmadan iadesi halinde peşin olarak ödenen vergi geri verilir.

Genel ve Katma Bütçeli idarelerle İl Özel İdareleri ve köyler tarafından yürütülen spor müsabakaları, at yarışları ve benzeri faaliyetlerde bilet bedeli ile birlikte alınan vergi takip eden 20 gün içinde ilgili belediyeye ödenir.

2. Müşterek bahislerde her aya ait vergi o ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar ilgili belediyeye bir beyanname ile bildirilir ve aynı sürede ödenir.

3. Biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinde her aya ait vergi o ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar ilgili belediyeye yatırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Akaryakıt Tüketim Vergisi

Madde 23 – 28 – (Mülga: 7/11/1984 – 3074/8 md.)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Vergiler

1. Haberleşme vergisi:

Konu:

Madde 29 – (Değişik: 4/12/1985 – 3239/119 md.)

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde Posta Telgraf Telefon işletmesi tarafından tahsil edilen telefon, teleks, faksimili ve data ücretleri (tesis, devir ve nakil ücretleri hariç) Haberleşme Vergisine tabidir.

Mükellef:

Madde 30 – Haberleşme Vergisinin mükellefi, telefon, teleks, faksimili ve data ücretlerini tahsil eden Posta Telgraf Telefon İdaresidir.

⁵ 30/12/2004 tarihli ve 5281 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “ her ayın onbeşinci günü akşamına kadar” ibaresi, “ biletler kullanılmadan önce” olarak değiştirilmiştir.

⁶ 18/1/2019 tarihli ve 7162 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu fıkra ya “ödeme kaydedici cihaz kullanılarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya elektronik belge düzenlenmek suretiyle” ibaresi eklenmiştir.

Matrah:

Madde 31 – Haberleşme Vergisinin matrahı, tesis, devir ve nakil ücretleri hariç olmak üzere tahsil edilen ücrettir. Matraha gider vergileri dahil edilmez.

Nispet:

Madde 32 – (Değişik birinci cümle: 12/1/1989 – 3517/5 md.) Haberleşme vergisinin nispeti yüzde 1’dir. Ancak genel ve katma bütçeli kurumlarla il özel idare ve belediyelere ve bunların kurdukları birliklere ait teleks, faksimili ve data ücretinden vergi alınmaz.

Beyan ve ödeme:

Madde 33 – Bir ay içinde tahsil edilen telefon, teleks, faksimili ve data ücretlerine isabet eden Haberleşme Vergisi, ilgili belediyeye tahsilatı takip eden ayın sonuna kadar bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içinde tediye edilir.

Beyannamelerin şekil ve muhtevası Çevre ve Şehircilik ve Maliye Bakanlıklarınca tayin ve tespit olunur.⁷

2. Elektrik ve havagazı tüketim vergisi:**Konu:**

Madde 34 – Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine tabidir.

Mükellef ve sorumlu:

Madde 35 – Elektrik ve Havagazı tüketenler, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisini ödemekle mükelleftirler.

(Değişik ikinci fıkra: 9/7/2008-5784/14 md.) 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve ilgili belediyeye yatırılmasından sorumludurlar. Organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektrik enerjisinin vergisini organize sanayi bölgeleri tüzel kişiliklerine elektriği temin eden kuruluş öder.

⁷ 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkarda yer alan “İçişleri” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

İstisnalar:

Madde 36 – Aşağıdaki yazılı yerlerde ve şekillerde tüketilen elektrik ve havagazı vergiden müstesnadır.

1. Kazanç amacı gütmemek şartıyla işletilen; hastane, dispanser, klinik, sağlık ocağı ve merkezleri, rehabilitasyon, teşhis ve tedavi merkez ve kurumları, doğum ve çocuk bakımevleri, kreşler, sanatoryum, Prevantoryum gibi sağlık kuruluşları ile düşkünler evi, yetimhaneler, Çocuk Esirgeme Kurumu ve korunmaya muhtaç çocukları koruma birliklerine ait çocuk yurtları ve bunlara bağlı işyerleri gibi sosyal yardım kuruluşlarında,

2. Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan cami, mescit, kilise ve havra gibi ibadethanelerde,

3. Milletlerarası panayır, sergi ve fuarlarda, bunların giriş yerlerinde, mal teşhir edilen ve satılan pavyonlarda,

4. Doğrudan doğruya elektrik ve havagazı üreten dağıtım ve istihsal müesseselerinde.

Matrah:

Madde 37 – (Değişik: 9/7/2008-5784/15 md.)

Verginin matrahı; elektriğin iletimi, dağıtımı ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedelleri hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedeli ile havagazının satış bedelidir. Matraha vergi, fon ve paylar dahil edilmez.

Nispet:

Madde 38 – Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi aşağıda gösterilen nispetlerde alınır.

a) İmal ve istihsal, taşıma, yükleme boşaltma, soğutma, telli ve telsiz telgraf ve telefon müraselesi işlerinde tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 1,

b) (a) bendi dışında kalan maksatlar için tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 5,

c) Havagazının satış bedelinden yüzde 5.

Beyan ve ödeme:

Madde 39 – Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takibeden ayın 20 nci günü akşamına kadar belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar. Elektrik ve havagazı işleri bütçesi içinde yer alan belediyeler bu hükümden müstesnadır.⁸

3. Yangın sigortası vergisi:**Konu:**

Madde 40 – Belediye sınırları ve mücavir alanlar içindeki menkul ve gayrimenkul mallar için yapılan yangın sigortaları dolayısıyla alınan primler; Yangın Sigortası Vergisine tabidir.

⁸ 9/7/2008 tarihli ve 5784 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle; bu maddenin birinci cümlesinde yer alan “Elektrik ve havagazını” ibaresi “Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını” şeklinde değiştirilmiştir.

Mükellef:

Madde 41 – Yangın Sigortası Vergisini, sigorta şirketleri ödemekle mükelleftir.

Matrah:

Madde 42 – Yangın Sigortası Vergisinin matrahı, yapılan yangın sigorta muameleleri dolayısıyla alınan primlerin tutarıdır.

Sigorta şirketleri vergilendirme dönemi içinde iptal edilen yangın sigorta muamelelerine ait primleri, iptalin vukubulduğu döneme ait matrahtan indirilebilirler.

Nispet:

Madde 43 – Yangın Sigortası Vergisinin nispeti yüzde 10’dur.

Beyan ve ödeme:

Madde 44 – Mükellefler bir ay içindeki vergiye tabi muamelelerini ertesi ayın 20 nci günü akşamına kadar bağlı bulundukları belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve hesaplanan vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar. Beyannamelerin şekil ve muhtevası Maliye ve Ticaret bakanlıklarının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tayin ve tespit olunur.⁹

4. Çevre temizlik vergisi:¹⁰**Mükerrer Madde 44 – (Değişik:25/12/2003 – 5035/41 md.)**

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

Genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların kuracakları birlikler, darülaceze ve benzeri kuruluşlar ve üniversiteler tarafından münhasıran hizmetlerinde kullanılan binalar, Kızılay Genel Merkezi ile şubeleri ve kampları, Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait öğrenci yurtları, korumalı işyerleri ile umuma açık ibadet yerleri, karşılıklı olmak şartıyla elçilik ve konsolosluk hizmetlerinde kullanılanlarla elçilerin ikametine mahsus olan binalar, milletlerarası kuruluşlar ve bunların temsilcilikleri tarafından kullanılan binalar ile bunların müştemilatı vergiye tâbi değildir.¹¹

Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar.

(Değişik dördüncü fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.) Konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına büyükşehirlerde 15 YKr, diğer yerlerde 12 YKr olarak hesaplanır.

⁹ 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkarda yer alan “İçişleri” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰ Bu maddenin 1/1/2025 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak; 30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazine ve Maliye Bakanlığının (Gelir İdaresi Başkanlığı) Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 58) ‘ne bakınız.

¹¹ 6/2/2014 tarihli ve 6518 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “öğrenci yurtları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, korumalı işyerleri” ibaresi eklenmiştir.

(Değişik beşinci fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.) İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait Çevre Temizlik Vergisi, aşağıdaki tarifeye göre alınır ve büyükşehirlerde % 25 artırımlı uygulanır.

Yıllık Vergi Tutarı (YTL)

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.400	1.120	840	700	560
2. Grup	850	670	500	420	340
3. Grup	560	450	340	280	225
4. Grup	280	225	170	140	115
5. Grup	170	140	100	85	70
6. Grup	85	70	50	40	30
7. Grup	30	25	18	15	12

Belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan ancak, su ihtiyacını belediyece tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutlara ilişkin çevre temizlik vergisi, yukarıdaki tarifenin yedinci grubunun belediye meclisince belirlenecek derecesi üzerinden hesaplanır.

Su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisi, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk etmiş sayılır. Bu suretle tahakkuk eden vergi, su tüketim bedeli ile birlikte belediyelerce tahsil edilir. Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisi ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edilir.

İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.

Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dahilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyük şehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır. Büyük şehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı esaslar çerçevesinde büyük şehir belediyelerine aktarılır.

Tahsil ettiği vergiyi veya gecikme zammını yukarıda belirtilen süre içinde ilgili belediyeye yatırmayan idarelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden değerkleme oranında artırılır. Bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirleri dikkate alınmaz.

Cumhurbaşkanı; beşinci fıkradaki tarifede yer alan bina gruplarını belirlemeye ve bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarları yöreler, belediyelerin nüfusları ve bina grupları itibarıyla ayrı ayrı dörtte birine kadar indirmeye veya yarısına kadar artırmaya yetkilidir.¹²

Belediye meclisleri, bulundukları mahallin sosyal ve ekonomik farklılıkları ile büyüklüklerini de dikkate alarak binaların hangi dereceye gireceğini tespit etmeye yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, mükellefiyetle ilgili olarak bildirim verdimmeye ve buna ilişkin usulleri belirlemeye, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının da görüşünü alarak bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.¹³

İKİNCİ KISIM

Belediye Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Temizleme ve Aydınlatma Harcı

Madde 45 – 51 – (Mülga: 4/12/1985 – 3239/142 md.)

İKİNCİ BÖLÜM

İşgal Harcı

Konu:

Madde 52 – Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, İşgal Harcına tabidir:

1. Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,

2. Yol, meydan, Pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

3. Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali (Bisiklet ve motosikletler hariç)

¹² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu fıkırada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değıştirilmiştir.

¹³ 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkırada yer alan "İçişleri" ibaresi "Çevre ve Şehircilik" şeklinde değıştirilmiştir.

Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz.

(Ek fıkra: 3/3/2004 – 5101/3 md.) 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korunan eser, icra ve yapımların tespit edildiği kitap, kaset, CD, VCD ve DVD gibi taşıyıcı materyallerin birinci fıkra bahsi geçen yerlerde satışına izin verilmez.

Mükellef:

Madde 53 – İşgal Harcını, işgali harca tabi yerleri 52 nci maddede yazılı maksatlarla işgal edenler ödemekle mükelleftir.

İstisnalar:

Madde 54 – Aşağıda gösterilen kara taşıtlarının işgalleri İşgal Harcından müstesnadır.

1. Genel ve katma bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediye ve köylerin ve bunların teşkil ettikleri birliklerin kara taşıtlarının işgalleri,

2. İlgili mevzuata uygun olarak kara ticari taşıtlarının beklemelerine tahsis edilen yerlerin bu taşıtlarla işgalleri.

Matrah:

Madde 55 – İşgal Harcının matrahı 52 nci maddenin 1 ve 2 nci bentlerinde yazılı işgallerde işgal edilen yerlerin metrekare olarak alanı veya hayvan adedi, 3 üncü bendinde yazılı işgallerde taşıt adedidir.

Harcın tarifiesi:¹⁴

Madde 56 – İşgal harcı aşağıda gösterilen hadler içinde düzenlenecek tarifeye göre alınır.

(Değişik Tarife: 30/12/2004-5281/19 md.)	Harcın Tutarı (YTL)	
	En az	En çok
1. 52 nci maddenin (1) ve (2) numaralı bentlerinde yazılı işgallerde beher metrekare için günde:	0,5	2,5
2. 52 nci maddenin (1) numaralı bendinde yazılı hayvan satıcılarının işgallerinde;		
a) Satışı yapılan küçükbaş hayvan başına:	0,5	2,5
b) Satışı yapılan büyükbaş hayvan başına:	1	5
3. 52 nci maddenin (3) numaralı bendinde yazılı işgallerde;		
a) Her taşıttan beher saat için:	0,25	1,25
b) Parkmetre çalıştırılan yerlerde beher saat için:	0,5	2,5

Tarifenin (1) numaralı bendindeki harçların hesabında metrekare kesirleri tam sayılır ve tam günü aşan işgallerde altı saatten az süreler atılır, fazlası tam gün sayılır.

¹⁴ Bu maddede yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri ile ilgili olarak, 18/2/2014 tarihli ve 28917 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 10/2/2014 tarihli ve 2014/5896 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Karara bakınız.

(Ek fıkra: 24/12/2020-7261/11 md.) Kullanıcılara kısa süreli elektrikli skuter kiralama imkânı veren paylaşımlı elektrikli skuter işgallerinde harç tutarı, her üç skuterin bir metrekare alan işgal ettiği kabulü ile beher metrekare için Tarifenin (1) numaralı bendindeki en az tarife üzerinden hesaplanır.

Harcın ödenmesi:

Madde 57 – İşgal harcı belediyelerin yetkili kılacakları memur veya kişilerce makbuz karşılığında tahsil edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı

Konu:

Madde 58 – Ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı işyerlerine ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.¹⁵

Mükellef:

Madde 59 –Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının mükellefi kendisine çalışma ruhsatı verilen gerçek veya tüzelkişidir.

Harcın tarifesi:¹⁶

Madde 60 – (Değişik: 30/12/2004-5281/20 md.)

Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı, işin mahiyetine göre yılda 20 TL’den az, 800 TL’den çok olmamak üzere bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilir.¹⁷

Mükellefiyet dönemi ve harcın ödenmesi:

Madde 61 – Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının mükellefiyet dönemi, çalışma izninin kullanılacağı takvim yılıdır. Yıl içinde mükellefiyete girilmesi veya işin terk edilmesi hallerinde mükellefiyet, çalışılan süreye inhisar eder. Mükellefiyete girilen veya mükellefiyetten çıkılan ay kesirleri tam ay sayılır.

Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı, makbuz karşılığında peşin olarak alınır. Harcı ödenmemiş ruhsatlar geçerli değildir.

Adi ortaklıklarda harcın muhatabı:

Madde 62 – Adi Ortaklıklarda harç, ortaklık adına ortaklardan birinden alınır. Ortaklardan herbiri harcın ödenmesinden müteselsilen sorumludur.

¹⁵ 18/6/2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle, bu maddede yer alan “Hafta tatili ve ulusal” ibaresi “Ulusal” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁶ Bu maddede yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri ile ilgili olarak, 18/2/2014 tarihli ve 28917 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 10/2/2014 tarihli ve 2014/5896 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Karara bakınız.

¹⁷ 24/5/2013 tarihli ve 6487 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “20 YTL’den az; 800 YTL’den çok olmamak üzere belediye meclislerince tespit edilir.” ibaresi “20 TL’den az, 800 TL’den çok olmamak üzere bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kaynak Suları Harcı

Konu:

Madde 63 – Özel kaplara doldurulup satılacak olan kaynak sularının (işlenmiş sular dahil) belediyelerce denetlenerek hangi kaynaklara ait olduklarını gösterecek şekilde bu kaplara özel işaret konulması, Kaynak Suları Harcına tabidir.¹⁸

Mükellef:

Madde 64 – Kaynak Suları Harcını, kaynak sularını özel işaretli kaplara doldurup satanlar ödemekle mükelleftirler.

Tarife:¹⁹

Madde 65 – Kaynak suları harcı, aşağıdaki hadler içinde düzenlenecek tarife göre alınır.

(Değişik tarife: 30/12/2004-5281/21 md.)	Harcın Tutarı (YTL)	
	En az	En çok
1 litreye kadar olan şişe ve benzeri kaplardan (kap başına)	0,01	0,03
1 litreden büyük şişe ve benzeri kaplardan (beher litre)	0,005	0,015

Harcın ödenmesi:

Madde 66 – Kaynak Suları Harcı, bu suların satışa arzı için kaplara doldurulmasını müteakip, kaplar üzerine özel işaret konulması sırasında bu işi yapan belediyeye makbuz karşılığı peşin olarak ödenir. Başka bir belediye sınırları ve mücavir alanları içinde satışa arz edilen kaynak sularından ikinci bir kez harç alınmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tellallık Harcı

Konu:

Madde 67 – Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyelere ait hal, balıkthane, mezat yerleri ve ilgilinin isteğine bağlı olarak belediye münadisi veya tellalı bulundurulmuş sair yerlerde, gerçek veya tüzelkişiler tarafından her ne surette olursa olsun her çeşit menkul ve gayrimenkul mal ve mahsullerin satışı, Tellallık Harcına tabidir.

Mükellef:

Madde 68 – Tellallık Harcını, mal ve mahsullerini satan gerçek veya tüzel kişiler ödemekle mükelleftirler.

¹⁸ Bu maddeye; 30/12/2004 tarihli ve 5281 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle, “kaynak sularının” ibaresinden sonra gelmek üzere “(işlenmiş sular dahil)” ibaresi eklenmiştir.

¹⁹ Bu maddede düzenlenen harç oranlarıyla ilgili olarak; 7/5/2005 tarihli ve 25808 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 13/4/2005 tarihli ve 2005/8730 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Listeye bakınız.

Gerçek veya tüzelkişiler yapacakları satışları, satış yapmadan önce belediye veya mahallindeki belediye ilgililerine haber vermekle ödevlidirler. Haber verilmediği takdirde harç yüzde 50 fazlasıyla tahsil olunur.

Matrah:

Madde 69 – Telallık Harcının matrahı, harcın konusuna giren satışların gayri safi tutarıdır. Bu tutardan hangi ad ile olursa olsun hiçbir indirim yapılmaz.

Nispet:

Madde 70 – Tellallık Harcının nispeti, yüzde 2’dir. 100 Yeni Türk Lirasını aşan satışlarda aşan kısım için nispet yüzde 1’dir.²⁰

Harcın ödenmesi:

Madde 71 – Tellallık Harcı, belediyelerce görevlendirilecek yetkililer tarafından makbuz mukabili tahsil olunur.

ALTINCI BÖLÜM

Hayvan Kesimi, Muayene ve Denetleme Harcı

Konu:

Madde 72 – Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde, belediyelerce veya yetkili mercilerce verilen izne dayanılarak özel kişi ve kuruluşlarca tesis edilenmez baha ve kanaralarda kesilen hayvanların kesim öncesi ve sonrası muayenesi veya belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında kesilmiş olup da belediye sınırı içinde satışa arz edilecek etlerin sağlık bakımından muayene ve denetlenmesi, hayvan Kesimi Muayene ve Denetleme Harcına tabidir.

(Ek fıkra: 4/12/1985 – 3239/120 md.) 2678 sayılı Kanuna göre kurulan resmi ve özel kombinalar bu harçtan muaftır.

Mükellef:

Madde 73 – Harcı, hayvan veya et sahipleri ödemekle yükümlüdür.

Tarife:

Madde 74 – Harç hayvan başına aşağıdaki tarifeye göre hesaplanır.²¹

(Değişik tarife: 30/12/2004-5281/23 md.)	Harcın Tutarı (YTL)	
	En az	En çok
Hayvanın cinsi:		
a) Küçükbaş	1	3
b) Büyükbaş	2,5	7,5

²⁰ 30/12/2004 tarihli ve 5281 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle, bu maddede yer alan “500.000 lirası” ibaresi, “100 Yeni Türk Lirasını” olarak değiştirilmiştir.

²¹ Bu maddede düzenlenen harç oranlarıyla ilgili olarak; 7/5/2005 tarihli ve 25808 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 13/4/2005 tarihli ve 2005/8730 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Listeye bakınız.

Harcın ödenmesi:

Madde 75 – Harç, makbuz mukabilinde peşin olarak alınır.

YEDİNCİ BÖLÜM
Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı

Konu:

Madde 76 – Ölçü ve tartı alet ve vasıtaları ile ölçeklerin ilgili mevzuat hükümlerine göre belediyelerce damgalanması, Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcına t tabidir.²²

Harcın tarifesi:

Madde 77 – Bu harç, ölçü ve tartı alet ve vasıtaları ile ölçeklerin belediyelerce damgalanması karşılığında aşağıdaki tarife göre alınır.²³

(Değişik tarife: 30/12/2004-5281/24 md.)	Harcın Tutarı (YTL)	
	En az	En çok
a) Tartı ağırlıklarının her birinden	0,5	1,5
b) Uzunluk ölçülerinin her birinden	0,5	1,5
c) Akıcı ve kuru daneli maddelerin hacim ölçeklerinin her birinden	1	3
d) El terazilerinden	2	6
e) Normal masa terazilerinden	3	9
f) Otomatik (ibreli) terazilerden	4	12
g) Elektronik terazilerden	5	15
h) Kantar ve basküllerden	10	30

Harcın ödeme şekli:

Madde 78 – Bu harç damgalama sırasında makbuz karşılığında ödenir.

MÜKERRER YEDİNCİ BÖLÜM
Bina İnşaat Harcı

Konu, vergiyi doğuran olay:

Ek Madde 1 – (Ek: 21/1/1982 – 2589/1 md.)

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dahil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında Ek Madde 6’da yer alan tarifiede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabidir.

Konut veya işyerlerinin kullanılış tarzlarının değiştirilmesi (konutun işyerine veya harca tabi olmayan işyerinin harca tabi işyerine dönüştürülmesi) halinde de bu değişiklik tadilat sayılarak ek harca tabi tutulur.

²² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 63 üncü maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “kanun ve tüzük” ibaresi “mevzuat” şeklinde değiştirilmiştir.

²³ Bu maddede düzenlenen harç oranlarıyla ilgili olarak; 7/5/2005 tarihli ve 25808 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 13/4/2005 tarihli ve 2005/8730 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Listeye bakınız.

İnşaata ruhsatsız başlanması halinde de harç alacağı doğmuş sayılır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girmesinden önce inşa edilmiş olan binaların yüzölçümlerine ilave veya binada tadilat yapılması halinde harç, binanın toplam yüzölçümüne göre tabi olduğu tarife esas alınarak ve yalnız ilave edilen kısmın yüzölçümü üzerinden hesaplanır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra inşa edilmiş olan binalarda tadil veya ilaveler yapılması halinde harç, binanın önceki yüzölçümü ile ilave kısmın yüzölçümü toplamı üzerinden hesaplanır. Ancak, daha önce aynı konut ve işyeri birimleri için ödenmiş bulunan bina inşaat harcı yeniden hesaplanan harçtan mahsup edilir.

İstisnalar:

Ek Madde 2 – (Ek: 21/1/1982 – 2589/1 md.)

Aşağıdaki bina inşaatları bina inşaat harcından müstesnadır.

a) İnşaat giderleri genel ve katma bütçeler ile il özel idareleri ve belediye bütçelerinden karşılanan her türlü binalar,

b) Hastane, prevantoryum, sanatoryum, dispanser ve benzeri sağlık kuruluşları,

c) **(Değişik: 1/6/2007-5679/1 md.)** Her türlü fabrika, değirmen, sınai nitelikteki imalathaneler ve tersaneler, organize sanayi bölgelerinde yapılan her türlü bina inşaatı ile sera ve benzeri örtü altı tarım yapılan tesisler, ahır, samanlık, kümes, su ürünleri ve hayvan barınağı ile yemlik gibi yapı ve tesis inşaatı,

d) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatınca teşviki karara bağlanmış otel, motel ve benzeri turistik tesisler,²⁴

e) Kooperatifler eliyle, ana sözleşmelerine uygun olarak, yapılan sanayi ve küçük sanat siteleri ile esnaf çarşıları,

f) Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan ibadethaneler, bunların müstemilatı,

g) Karşılıklı gözetmeksizin Devlete devrolunmak şartıyla inşa edilen okullar ve öğrenci yurtları,

h) Deprem, su basması, yangın gibi tabii afetler sebebiyle binaları yanan, yıkılan ve kullanılmaz hale gelen kişiler tarafından, afetin vukubulduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde, afetin vukubulduğu yerlerde veya kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,

i) Yangın, su basması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetlerden zarar görmesi muhtemel yerlerdeki binaların sahipleri tarafından, afete maruz kalınacağına yetkili kuruluşlarca tebliğ tarihinden itibaren en geç 5 yıl içinde, kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,

j) Bina inşaat harcı ödemek veya istisnadan yararlanmak suretiyle inşaat ruhsatı alınmış olupda İmar Kanununun 10 uncu maddesi gereğince, ruhsatları yenilenen binalar.

²⁴ 15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “Kültür ve Turizm Bakanlığı” ibaresi “Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, Kültür ve Turizm Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

Yukarıda (h) ve (i) fıkralarında belirtilen hallerde, kamu kuruluşlarınca ilgili kanunlarına göre hak sahiplerine teslim edilmek üzere inşa olunan binalar da bu istisnadan faydalandırılır. Şu kadar ki bu bentlerde yer alan istisnadan faydalanacak mükellefler, İmar ve İskan Bakanlığından veya bu Bakanlığın yetkili kıldığı kuruluşlardan afete maruz kaldıklarına dair alacakları bir belgeyi belediyeye ibraz etmeye mecburdurlar.

Mükellef:

Ek Madde 3 – (Ek: 21/1/1982 – 2589/1 md.)

Bina inşaat harcını inşaat, ilave veya tadilat için inşaat ruhsatı alanlar öder.

İnşaata ruhsatsız başlanılmasından mükellef, inşaat ruhsatı almak mecburiyetinde olanlardır.

Binanın kullanım tarzının değiştirilmesi halinde mükellef, binanın sahipleridir.

Matrah:

Ek Madde 4 – (Ek: 21/1/1982 – 2589/1 md.)

Bina İnşaat Harcının matrahı, her bir konut veya işyeri biriminin ayrı ayrı inşaat sahasının yüzölçümleridir.

Konut inşaatlarında inşaat alanının tespitinde, sığınak, merdiven sahanlığı, müşterek garaj, depo, kalorifer ve kapıcı dairesi gibi ortak yerlerden gelen paylar ile kömürlükler hariç tutulur, özel garaj ve özel depo gibi müstemilat dahil edilir.

İşyeri inşaatlarında, inşaat alanına müstemilat ve ortak yerlerden gelen hisselerin tümü dahildir.

Matrahın hesaplanmasında metrekare kesirleri atılır.

Harcın ödenmesi ve yeri:

Ek Madde 5 – (Ek: 21/1/1982 – 2589/1 md.)

Bina İnşaat Harcı, inşaat ruhsatının alınmasından önce makbuz karşılığında ilgili belediyeye ödenir.

İnşaatın kısmen yapılması veya hiç yapılmaması halinde inşaat ruhsatı kısmen veya tamamen iptal edilirse, daha önce ödenmiş olan harçta gerekli düzeltme ve iadeler yapılır.

Tarife:

Ek Madde 6 – (Ek: 21/1/1982-2589/1 md.)²⁵

Bina inşaat harcı aşağıdaki tarife göre alınır.

(Değişik tarife: 30/12/2004-5281/25 md.)

²⁵ Bu maddede düzenlenen harç oranlarıyla ilgili olarak; 7/5/2005 tarihli ve 25808 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 13/4/2005 tarihli ve 2005/8730 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Listeye bakınız.

1. Konut İnşaatı:	m² başına (YTL)	
İnşaat Alanı	En az	En çok
a) 100 m ² ye kadar	0,50	1,5
b) 101-120 m ²	1	3
c) 121-150 m ²	1,5	4,5
d) 151-200 m ²	2	6
e) 200 m ² 'den yukarı	2,50	7,5

2. İşyeri İnşaatı:	m² başına (YTL)	
İnşaat alanı	En az	En çok
a) 25 m ² ye kadar	2	6
b) 26-50 m ²	3	9
c) 51-100 m ²	4	12
d) 100 m ² 'den yukarı	5	15

Ek Madde 7- (Ek: 9/6/2021-7327/16 md.)

Bina inşaatlarında, inşaat ruhsatı başvurusunun 80 inci maddede sayılan imarla ilgili harçlara ve 97 nci madde gereği alınan imarla ilgili ücretlere konu işlemler ile 2560 sayılı Kanunun 17 nci ve 18 inci maddesi kapsamında alınması gereken bağlantı ve iştirak bedeli ile su ve kanalizasyon durum belgesini kapsayacak şekilde tek başvuruda yapılması hâlinde; ek 6 ncı maddede ve 84 üncü maddede yer alan tarifeler uyarınca tahsil edilmesi gereken harçlardan her birisi ve 97 nci madde kapsamında tahsil edilecek ücretler ile su ve kanalizasyon idaresinin yılı içinde belirlediği su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli hesaplanarak tek seferde tahsil edilir. Belediyesince tahsil edilen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli, tahsil edildiği günün akşamına kadar mahsuba konu edilmeden ilgili su ve kanalizasyon idaresi hesabına aktarılır. Tahsil ettiği ücreti ve bedeli yukarıda belirtilen süre içinde ilgili idareye aktarmayan belediyelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

Başvuranın talebinden vazgeçmesi veya idarenin herhangi bir sebeple işlemleri kısmen veya tamamen yerine getirmemesi nedeniyle uygulama kabiliyeti kalmamış olan işlemlerin her birisi için birinci fıkra uyarınca daha önce tahsil edilmiş olan harçlar, ücretler veya bedellerden işlemin mevcut durumu göz önünde bulundurularak ilgili idaresince gerekli düzeltme ve iadeler yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Harçlar

Kayıt ve suret harcı:

Madde 79 – Belediyeler ve belediyelere bağlı müesseselerden istenecek her türlü kayıt suretleriyle gayrimenkullerle ilgili harita plan ve krokilerin suretleri, Kayıt ve Suret Harcına tabidir.

Altyapı kazı izni harcı:

Mükerrer Madde 79- (Ek: 15/2/2018-7099/10 md.)

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde umumi hizmet alanlarında yapılacak kazı işlemleri için belediyece verilecek altyapı kazı izni, altyapı kazı izni harcına tabidir. Bu harcın mükellefi altyapı kazı izni talebinde bulunanlardır.

Altyapı kazı izni harcının matrahı, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan birim fiyatlar olmak üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı veya bunların ilgili birimlerince yayımlanan birim fiyatlarının, bu idarelerde kazı alanı türü itibarıyla birim fiyatının olmaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatlarının, kazı alanıyla çarpılması sonucu bulunan ve alan tahrip tutarı olarak tanımlanan tutardır. Altyapı kazı izni harcı, alan tahrip tutarı üzerinden binde 2 oranında alınır. Cumhurbaşkanı belediye grupları itibarıyla bu oranı yarısına kadar indirmeye, on katına kadar artırmaya yetkilidir.²⁶

Bu madde kapsamında verilecek altyapı kazı izinleri için ilgili belediyeden altyapı kazı izni belgesi alınır. Altyapı kazı izni başvuruları on beş gün içerisinde sonuçlandırılır. Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düşülerek ayrıca tahsil edilir.

İmar ile ilgili harçlar:

Madde 80 – İmar mevzuatı gereğince aşağıda belirtilen harçlar belediyece tahsil olunur.

a) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde İmar Kanununa göre ilk kez yapılan veya istek üzerine gerçekleştirilen müteakip parselasyon işlemleri “Parselasyon Harcına” (teşvik belgesini haiz organize sanayi bölgeleri hariç olmak üzere),

b) Verilecek ifraz ve tevhit kararları “İfraz ve Tevhit Harcına”,

c) Proje tasdik işlemleri “Plan ve Proje Tasdik Harcına”,

d) Zemin ve yol kanal açma izni verilmesi, yapım ve yıkım artığı malzeme ile toprak kazısının taşınması için belediyelerce yer gösterilmesi ve bu yerlerin tesviyesi “Zemin Açma İzni ve Toprak Hafriyatı Harcına”,

²⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu fıkarda yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

e) (Mülga: 21/1/1982 – 2589/5 md.)

f) *Yapı kullanma izni verilmesi işleri “Yapı Kullanma İzni Harcına” tabidir.*

(Değişik: 18/5/1987 – 3365/2 md.) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun Hükümleri uyarınca yapılan yapı ve tesisler ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında inşa edilecek sera ve benzeri örtü altı tarım faaliyetinde kullanılmak üzere inşa edilen tesisler, ahır, samanlık, kümes ve hayvan barınakları ile yemlik gibi yapı ve tesisler 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca alınacak ücretler ile Bina İnşaat Harcı dahil yukarıda sayılan Harçlardan müstesnadır.²⁷²⁸

Organize Sanayi Bölgeleri ile Sanayi ve Küçük Sanat Sitelerinde yapılan Yapı ve Tesisler Bina İnşaat Harcı ve Yapı Kullanma İzni Harcından müstesnadır.²⁹

İşyeri açma izni harcı:

Madde 81 – Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması “İşyeri Açma İzni Harcına” tabidir.

Muayene, ruhsat ve rapor harcı:

Madde 82 – Mevzuat gereğince alınması zorunlu veya isteğe bağlı görülen ve belediyeler veya onlara bağlı kuruluşlar tarafından düzenlenerek ilgisine verilecek; muayene ve sağlıkla veya fenni konularla ilgili tahlillere ilişkin olup bu kanunda ayrıca harca tabi tutulmamış olan ruhsatlar, rapor ve belgeler “Muayene, Ruhsat ve Rapor Harcına” tabidir.

Sağlık belgesi harcı:

Madde 83 – Yaptıkları işler ve gördükleri hizmetler dolayısıyla özel mevzuatı gereğince belediyelerden sağlık belgesi almak mecburiyetinde olan kişilere verilecek bu tür belgeler ile bunların belli aralıklarla yenilenmeleri “Sağlık Belgesi Harcına” tabidir.

Esnaf muaflığı belgesi harcı:

Mükerrer Madde 83 – (Ek: 22/7/1998-4369/79 md.; Mülga: 11/8/1999-4444/14 md.)

Çeşitli harçlara ait tarifeler:

Madde 84 – Bu bölümde yazılı çeşitli harçlar aşağıdaki tarifeye göre alınır.³⁰

²⁷ 1/6/2007 tarihli ve 5679 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu fıkra yer alan “ahır” ibaresinden önce gelmek üzere “sera ve benzeri örtü altı tarım faaliyetinde kullanılmak üzere inşa edilen tesisler,” ibaresi ve “Bina İnşaat Harcı” ibaresinden önce gelmek üzere “5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca alınacak ücretler ile” ibaresi eklenmiştir.

²⁸ 15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle, bu fıkra yer alan “7269 sayılı” ibaresi “Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler, 7269 sayılı” şeklinde değiştirilmiştir.

²⁹ Bu maddenin son fıkrası, 18/5/1987 tarih ve 3365 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler (2) fıkra halinde düzenlenmiştir.

³⁰ Bu maddede yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri ile ilgili olarak, 18/2/2014 tarihli ve 28917 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 10/2/2014 tarihli ve 2014/5896 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Karara bakınız.

(Değişik tarife: 30/12/2004-5281/26 md.)	Harcın Tutarı (YTL)	
	En az	En çok
1. Kayıt ve suret harçları:		
a) Her sayfa başına	0,25	0,75
b) Harita plân ve krokilerin beher metrekaresi	4	12
2. İmarla ilgili harçlar (Ticaret ve konut bölgeleri için ayrı ayrı):		
a) İlk parselasyon harcı (beher metrekaresi için)	0,05	0,15
b) İfraz ve tevhid harcı (beher metrekaresi için)	0,05	0,15
c) Plân ve proje tasdik harcı (beher inşaat metrekaresi için)	0,05	0,15
d) Zemin açma izni ve toprak hafriyatı harcı		
da) Toprak (beher metreküp için)	0,15	0,45
db) Kanal (beher metrekaresi için)	0,50	1,50
e)Yapı kullanma izni harcı (beher inşaat metrekaresi için)	0,05	0,15
3. İşyeri açma izni harcı: (beher metrekaresi için işin mahiyetine göre) Ancak bu miktar hiçbir suretle beşbin metrekaresine isabet edecek tutarı aşamaz.	0,10	1
4. Muayene ruhsat ve rapor harcı	5	15
5. Sağlık belgesi harcı	1	3

Çeşitli harçların uygulama esasları ve ödenmesi:

Madde 85 – Bu bölümde yazılı harçlar makbuz karşılığında veya basılı damga vurulmak suretiyle peşin olarak ödenir.

Harçların uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.³¹

ÜÇÜNCÜ KISIM

Harcamalara Katılma Payları

Yol harcamalarına katılma payı:

Madde 86 – (Değişik birinci cümle: 12/11/2012-6360/28 md.) Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce aşağıdaki şekillerde inşa, tamir ve genişletilmeye tabi tutulan yolların iki tarafında bulunan veya başka bir yola çıkışı olmaması dolayısıyla bu yoldan yararlanan gayrimenkullerin sahiplerinden meclis kararı ile Yol Harcamalarına Katılma Payı alınabilir.

a) Yeni yol açılması;

b) Mevcut yolların yüzde 40 nispetinde veya daha fazla genişletilmesi;

c) Kaldırımsız ve bakımsız bulunan yolların, kaldırım veya parke kaldırım haline getirilmesi veya asfalt yapılması, kaldırım veya şose halindeki yolların da parke, beton veya

³¹ 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkrafta yer alan “İçişleri” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

asfalta çevrilmesi;

d) Mevcut kaldırım veya parkelerin sökülüp yeniden düzenlenmesi,

Yolların kaldırım da dahil olmak üzere (15) metreden fazla genişliklerine düşen giderler, belediyelere ait olup harç payına konu teşkil etmez.

İki ve daha fazla yol kenarında bulunan gayrimenkuller için asıl cepheyi teşkil eden yoldan düşen pay tam, diğer yollara ait pay ise yarım olarak hesaplanır.

Kanalizasyon harcamalarına katılma payı:

Madde 87 – Belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, aşağıdaki şekilde kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni kanalizasyon tesisi yapılması,

b) Mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi.

İki ve daha fazla yol kenarında bulunan gayrimenkuller, hangi yoldaki kanalizasyona bağlanmış ise, payın hesabında o yola ait kanalizasyon giderleri nazara alınır.

Su tesisleri harcamalarına katılma payı:

Madde 88 – Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce belde de aşağıdaki şekillerde su tesisleri yapılması halinde, dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni içmesuyu şebeke tesisleri yapılması,

b) Mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı.

Birden fazla yol kenarında bulunan gayrimenkullere ait payın hesabında, bunların yalnız suya bağlandıkları yol üzerindeki uzunlukları esas alınır.

Payların hesaplanması:

Madde 89 – (Değişik: 4/12/1985 – 3239/121 md.)

a) Harcamalara katılma payları, bir program dahilinde veya istek üzerine doğrudan doğruya yapılan işlerde, bu hizmetler dolayısıyla yapılan giderlerin tamamıdır. Şu kadar ki yapılacak giderler peşin ödendiği takdirde bu paylar ilgililerden yüzde yirmibeş noksanı ile alınır. Ancak, bu tür hizmet giderleri Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile İller Bankası tarafından tespit edilen ve yayınlanan rayiç ve birim fiyatlara göre hesaplanan tutarları aşamaz.

Özel Devlet yardımları, karşılıksız fon tahsisleri, bu işler için yapılacak bağış ve yardımlar ve istimlak bedelleri giderler tutarından indirilir.

Harcamalara katılma payları bina ve arsalarda vergi değerinin yüzde 2'sini geçemez.

(Son paragraf iptal: Anayasa Mahkemesinin 28/3/2002 tarihli ve E. 2001/5, K. 2002/42 sayılı kararı ile.)

b) Belediyelerin (3030 sayılı kanunun uygulandığı şehirlerde hizmeti veren belediyelerin) görüşü alınmak suretiyle, Harcamalara Katılma paylarını 1/2'ye (peşin ödemede 1/3'e) kadar

indirmeye, pay çeşitlerine göre farklılaştırma yapmaya, payların ödenecek miktarını birlikte veya pay çeşitlerine göre ayrı ayrı olmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarını da dikkate almak suretiyle ve belediyeler itibariyle tespit etmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.³²³³

Payların tahakkuk şekli:

Madde 90 – Yol Harcamalarına Katılma Payı, bu hizmetin yapıldığı yollardan faydalanan, Su Tesisleri İle Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payları ise hizmetten faydalanma şekillerine göre ilgili gayrimenkul sahipleri arasında ve 89 uncu maddeye göre hesaplanan katılma payları toplamının ilgili gayrimenkullerin vergi değerleri toplamına oranlanarak dağıtılması suretiyle hesaplanıp tahakkuk ettirilir. Şu kadar ki, ibadet yerleri hakkında harcamalara katılma payı tahakkuku yapılmaz.

Tahakkuk zamanı:

Madde 91 – Harcamalara katılma paylarının tahakkuku, işler hangi ihale usulü ile yapılmış olursa olsun, hizmetin tamamlanarak halkın istifadesine sunulmuş olmasından sonra yapılır.

(Ek: 4/12/1985 – 3239/122 md.) Ancak, yapılacak yazılı tebliğ ile verilecek süre içinde ilgililerin harcamalara katılma paylarını peşin ödemeyi kabul etmeleri halinde, bu paylar, kabule ilişkin yazılı başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde tahakkuk ettirilir.

Payların ilanı:

Madde 92 – Yukarıdaki maddelerde yazılı esaslar dairesinde hesaplanan paylar, mükelleflerin soyadları, adları, adresleri ve kendilerine isabet eden pay miktarını gösteren ve mahiyetlerine göre mahalle, cadde ve sokak itibariyle düzenlenecek tahakkuk cetvellerinin bir ay süre ile belediye ilan yerlerine asılması suretiyle ilan olunur.

Katılma payları tutarları mükelleflere ayrıca tebliğ olunur.

Tahsil şekli:

Madde 93 – (Değişik birinci fıkra: 4/12/1985 – 3239/123 md.) Harcamalara katılma payları belediyelerce veya bunlara bağlı müesseselerce, 92 nci maddeye göre payların ilan ve tebliğ edildiği yılı takip eden yıldan itibaren iki yılda ve dört eşit taksitte, peşin ödemelerle tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil olunur. Ancak, yukarıda yazılı ödeme sürelerini, ilgili belediyelerin teklifi üzerine, 5 yıla (peşin ödemelerde bir yıla) kadar uzatmaya ve buna göre taksit sürelerini tespit etmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Cumhurbaşkanınca bu yetkinin kullanılması halinde, uzatılan ödeme süreleri için belediyeler, belediye meclislerinin kararı üzerine ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca

³² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

³³ 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu bentte yer alan "İçişleri" ibaresi "Çevre ve Şehircilik" şeklinde değiştirilmiştir.

alınan tecil faizi oranını aşmamak üzere faiz alabilirler.³⁴

Satış, hibe ve trampa gibi devir hallerinde ferağ sırasında o tarihe kadar ödenmemiş taksitler peşin olarak tahsil olunur.

Harcamalara katılma payına tabi gayrimenkullerin listesi belediyelerce ilgili tapu dairelerine bildirilir. Bu gayrimenkullerin satış, hibe ve trampaları halinde tapu dairesi payın tahsilini sağlamak üzere, belediyeyi haberdar eder ve pay ödenmedikçe intikal işlemi yapılmaz.

Yönetmelikle tespit olunacak hususlar:

Madde 94 – Harcamalara Katılma Paylarının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca düzenlenecek bir yönetmelikte belirtilir.³⁵

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Belediyelerin gruplara ayrılması:

Madde 95 – Belediyeler, nüfusları ile ekonomik ve sosyal gelişme durumlarına göre Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca beş gruba ayrılır ve Resmi Gazete’de ilan olunur.³⁶

Bu şekilde ayrılacak belediye grupları bu kanunun yayımı tarihinden itibaren her üç yılda bir yukarıdaki usule göre gözden geçirilerek yenilenir.

Vergi ve harç tarifelerinin tespiti:³⁷

Madde 96 – A) (Değişik: 24/5/2013-6487/16 md.) Cumhurbaşkanı, bu Kanunda en az ve en çok miktarları gösterilen vergi ve harçların tarifelerini belediye grupları itibarıyla tayin ve tespit eder.

(Ek paragraf: 26/2/2014-6527/5 md.) Ancak, bu Kanunun 15 inci maddesinde, 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (III) numaralı bendinde, 56 ncı maddesinde, 60 ıncı maddesinde ve 84 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri, Kanunda belirtilen en alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak ilgili belediye meclislerinin önerisi üzerine Cumhurbaşkanınca tespit edilir. Tespit edilen bu tutarlar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden

³⁴ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 63 üncü maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde ve “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁵ 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkrafta yer alan “Maliye, Bayındırlık ve İmar ve İskan Bakanlıklarının görüşü alınarak İçişleri” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁶ 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkrafta yer alan “Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatının görüşü alınarak İçişleri” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığınca Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁷ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 63 üncü maddesiyle, bu maddenin (A) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde ve ikinci paragrafında yer alan “, İçişleri Bakanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca” ibaresi “üzerine Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

değerleme oranında artırılır. Bu şekilde hesaplanan miktar ve tutarların, virgülden sonraki iki hanesi dikkate alınarak uygulanır. Şu kadar ki, bu miktar ve tutarlar ilgili tarifeler için belirlenen en çok tutarı aşamaz. Bu uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

B) (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 29/12/2011 tarihli ve E.: 2010/62 K.: 2011/175 sayılı Kararı ile.)

C) (Ek: 4/12/1985 – 3239/124 md.) Cumhurbaşkanı bu Kanunda yer alan maktu vergi ve harçların en az ve en çok miktarlarını belirleyen hadleri birlikte veya ayrı ayrı yahut her vergi ve harçla ilgili tarifelerde yer alan en az ve en çok hadleri birlikte veya ayrı ayrı on katına kadar artırmaya ve Kanunda yazılı hadlerden az ve bu hadlerin on katından çok olmamak üzere yeni hadler tespit etmeye ve 21 inci maddede yazılı Eğlence Vergisi nispetlerini birlikte veya ayrı ayrı bir katına kadar artırmaya veya sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.³⁸

Ücrete tabi işler:

Madde 97 – (Değişik: 4/12/1985 – 3239/125 md.)

Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...) ³⁹ için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir.

(İkinci fıkra iptal: Anayasa Mahkemesinin 31/3/1987 tarihli ve E: 86/20, K.: 87/9 sayılı kararı ile)

Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay:

Mükerrer Madde 97 – (Ek: 4/12/1985 – 3239/126 md.)

a) Cumhurbaşkanlığına bağlı milli saraylar hariç belediye ve mücavir alan sınırları içinde gerçek ve tüzelkişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin % 5'i belediye payı olarak ayrılır.⁴⁰

Belediye payı olarak ayrılan miktarın, tahsilini takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar müzenin bulunduğu yer (27.6.1984 gün ve 3030 sayılı Kanunun uygulandığı şehirde Büyük Şehir Belediyelerine) belediyesine ödenmesi mecburidir.

Büyük Şehir Belediyelerince tahsil edilen payın yüzde 75'i Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılır.⁴²

³⁸2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

³⁹ Anayasa Mahkemesinin 31/3/1987 tarih ve E.86/20, K. 87/9 sayılı kararı ile bu kısımda yer alan "... ve belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde yer altı sularından kamu ve özel kişiler tarafından elde edilen kullanma ve sanayi suları..." ibaresi iptal edilmiştir.

⁴⁰ 22/7/1998 tarih ve 4369 sayılı Kanunun 81 inci maddesi ile bu fıkra da yer alan "müzelerin giriş ücretlerinin % 40"ı ibaresi, "müzelerin giriş ücretlerinin % 5'i" şeklinde değiştirilmiştir.

⁴¹ 2/7/2018 tarihli 703 sayılı KHK'nin 50 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Türkiye Büyük Millet Meclisine" ibaresi "Cumhurbaşkanlığına" şeklinde değiştirilmiştir.

⁴² 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan "İçişleri" ibaresi "Çevre ve Şehircilik" şeklinde değiştirilmiştir.

b) (**Değişik: 26/5/2004-5177/33 md.**) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince, 3213 sayılı Maden Kanununun 14 üncü maddesinde yer alan paylara ilaveten yıllık satış tutarının % 0,2'si nispetinde belediye payı ayrılır.

Bu pay, Devlet hakkının Hazineye ödenmesi sırasında ruhsat sahibi tarafından ilgili belediyeye ödenir.

Usul hükümleri:

Madde 98 – Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanuna göre alınacak vergi, harç ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümleri uygulanır.

Harçlara ilişkin müeyyideler:

Madde 99 – Gerekli harçları tamamen almadan iş gören görevliler, harcın ödenmesinden mükellefler ile birlikte müteselsilen sorumludurlar.

Diplomatik muafiyetler:

Madde 100 – Yabancı devletlerin Türkiye’de bulunan elçi, konsolos ve maslahatgüzarları (fahri olanlar hariç) ile yabancı devletin uyruğunda bulunan elçilik ve konsolosluk memurları, bu Kanun hükümlerinden karşılıklı olmak şartı ile muaftırlar.

Cumhurbaşkanınca belli edilen uluslararası kuruluşlar ile bu kuruluşların yabancı devlet uyruğundaki memurları ve anlaşmalar gereğince diplomatik muafiyet tanınan personel de bu Kanun hükümlerinden muaftırlar.⁴³

Nüfus miktarı:

Madde 101 – Bu Kanunda sözü edilen nüfus miktarları, son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre tespit ve ilan edilen nüfusu ifade eder.

Vergi Usul Kanununun uygulanması:

Madde 102 – 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen vergi inceleme yetkisi hariç olmak üzere;

1. Belediye Gelir Şube Müdürü, Gelir Şube Müdürü olmayan yerlerde Belediye Hesap İşleri Müdürü, Hesap İşleri Müdürü olmayan yerlerde Muhasebeci, Vergi Dairesi Müdürü sıfat ve yetkisini haizdir.

2. Vergi Usul Kanununda mahallin en büyük malmemuruna verilmiş görev ve yetkiler, Belediye Gelirleri Kanunu uygulaması yönünden Belediye Başkanı tarafından kullanılır.

Sosyal amaçlı yardımlar:

Madde 103 – 1. 4109 sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkındaki

⁴³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi ile belediye meclislerine verilmiş bulunan zam yetkisi, yüzde 10 oranında olmak üzere bu Kanunun yalnız Meslek Vergisine ilişkin madde hükümlerine uygulanır.

2. Eğlence Vergisi hasılatının yüzde 10'u, bulunan yerlerde darülaceze ve benzeri kuruluşlar hissesi olarak ayrılıp belediyece sözü geçen müesseselere yüzde 10'u da verem savaşına ayrılıp belediye sınırları içinde Verem Savaş Derneği Teşkilatı varsa yardım olarak bu derneğe verilir.

3. Bu Kanunla sağlanan gelirlerin yüzde 1'i kanunlarla tayin edilen veya belediyelerce tespit edilen sosyal amaçlı kuruluşlara veya hizmetlere tahsis edilir.

Bu Kanunun mücavir alanlarda uygulanabilmesi:

Madde 104 – (Değişik birinci fıkra: 4/12/1985 – 3239/127 md.) Bu Kanunda yer alan Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi ile Bina, İnşaat, İşyeri Açma İzni, İmar Mevzuatı Gereğince Alınacak Harçların mücavir alanlarda uygulanabilmesi için belediye hizmetlerinin bu mahallere götürülmüş olması şarttır.

Bu hükmün uygulanabilmesi için mücavir alanlara götürülmesi gerekli bulunan hizmetlerin kapsam ve niteliği Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tayin ve tespit edilir.⁴⁴

Kaldırılan hükümler:

Madde 105 – 1. 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile ek ve değişiklikleri hakkındaki kanunlar,

2. 1324 sayılı Damga Resmi Kanunu ile aynı Kanunun ek ve değişikliklerine ilişkin kanunların bu Kanun kapsamına alınan ilan ve reklamlara ait hükümleri,

3. 3434 sayılı Oyun Alet ve Vasıtalarından Belediyeler ve Köy İdarelerince Alınacak Resim Hakkında Kanunun belediyelerle ilgili 1 inci maddesi hükmü,

4. 4109 sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi dışındaki hükümleri,

5. 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesi,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici hükümler:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin belediye gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsilinde 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Meslek Vergisinin konusuna giren bir işle iştigal edenler, vergileme ile ilgili bilgileri ihtiva eden şekil ve muhteviyatı

⁴⁴ 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan “İçişleri” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca tesbit ve tayin edilecek bir beyannameyi 1 Eylül 1981 tarihine kadar ilgili belediyeye vermeye mecburdurlar. Bu beyannameler üzerine 1982 yılında tarh ve tahakkuk ettirilecek vergiler için tahakkuk fişi esası uygulanır.

Geçici Madde 3 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği takvim yılında vergi ve harç tarifelerinde yazılı en az miktarlar uygulanır.

Geçici Madde 4 – (Ek: 18/5/1987 – 3365/3 md.)

1986 takvim yılına ait olup 1987 yılında tarh edilen ve tahakkuk eden meslek vergileri terkin, tahsil edilmiş bulunanlar red ve iade olunur.

Geçici Madde 5 – (Ek: 25/12/2003 – 5035/42 md.)

31.12.2005 tarihini geçmemek üzere, mükerrer 44 üncü maddede yer alan yetkiler kullanılıncaya kadar, iş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin tarh ve tahakkukunda, söz konusu maddenin bu Kanunla değişmeden önceki hükümlerine göre çıkarılmış bulunan Bakanlar Kurulu Kararı ile belediyelerce alınmış kararlar uygulanmaya devam olunur.

Geçici Madde 6 – (Ek: 25/6/2009 – 5917/18 md.)

31/12/2009 tarihine kadar tahakkuk eden elektrik ve havagazı tüketim vergileri için; bu Kanunun 35 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ilgili belediyeye” ibaresi “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine” şeklinde, 39 uncu maddesinde yer alan “belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar.” İbaresini “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirmeye ve vergiyi aynı sürede, genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere ödemeye mecburdurlar; verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilgili vergi daireleri yetkilidir.” Şeklinde uygulanır.

Geçici Madde 7 – (Ek: 26/2/2014-6527/6 md.)

2013 yılında uygulanmak üzere belediye meclislerince belirlenmiş olan; bu Kanunun 15 inci maddesinde, 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (III) numaralı bendinde, 56 ncı maddesinde, 60 ıncı maddesinde ve 84 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan maktu vergi ve harç tarifeleri, Kanunun 96 ncı maddesinin (A) fıkrasının ikinci paragrafı gereğince Cumhurbaşkanınca tespit edilecek karar yürürlüğe girinceye kadar uygulanmaya devam edilir.⁴⁵

Yürürlük:

Madde 106 – Bu Kanunun;

a) **(Değişik: 21/1/1982 – 2589/4 md.)** Temizleme ve Aydınlatma Harcı ile ilgili 45 ila 51 inci madde hükümleri, Emlak Vergisi 1980 genel beyan dönemini izleyen ilk genel beyan

⁴⁵ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 63 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

döneminin rastladığı bütçe yılının başında,

b) Diğer hükümleri 1 Temmuz 1981 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 107 – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

26/5/1981 TARİHLİ VE 2464 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER:

1 – 21/1/1982 tarihli ve 2589 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bina İnşaat Vergisi ödenmek suretiyle inşaat ruhsatı alınmış bulunan hallerde inşaat ruhsatının sonradan kısmen veya tamamen iptal edilmesi halinde, daha önce ödenmiş bulunan ve iptal edilen kısma isabet eden Bina İnşaat Vergisi, Maliye Vergi dairelerince mükellefe red ve iade edilir.

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere ait Bina İnşaat Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsilinde, 1318 sayılı Finansman Kanununun Bina İnşaat Vergisine ilişkin hükümleri ile ek ve değişikliklerine ait kanun hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 3 – 1982 ve 1983 takvim yıllarında, bu Kanunla 2464 sayılı Kanuna eklenen Bina İnşaat Harcının Ek Madde 6’da yer alan tarifesinde kayıtlı en az miktarların yarısı uygulanır.

Şu kadar ki 100 m2 ye kadar olan konut inşaatlarında söz konusu tarifede kayıtlı en az miktarlar uygulanır.

2 – 3/10/1984 tarihli ve 3048 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde – 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 19 uncu maddesinin istisna ve muaflıklar bölümüne ilave edilen 5 inci bent gereğince itiraz safhasında ve açılmış davalar, bu Kanunun yayımı tarihinde bütün neticeleri ile ortadan kalkar.

**2464 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ
TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2464 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2589	80, 106, Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Ek Madde 5, Ek Madde 6, İşlenemeyen Hükümler	1/2/1982
3048	19, İşlenemeyen Hükümler	6/10/1984
3074	23, 24, 25, 26, 27, 28	1/12/1984
3239	29, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 72, 89, 91, 93, 96, 97, 104	1/1/1986
3365	1, 80, Geçici Madde 4	1/1/1987 tarihinden geçerli olmak üzere 26/5/1987
3914	Mükerrer Madde 44	24/7/1993 tarihini izleyen aybaşında
4369	80 inci maddesi	29/7/1998
4444	9 uncu maddesi	1/1/2000
4629	21	1/1/2002 tarihinden geçerli olmak üzere 3/3/2001 tarihinde
5035	Mükerrer Madde 44, Geçici Madde 5	2/1/2004
5101	21,52	12/3/2004
5177	Mükerrer Madde 97	5/6/2004
5281	15, 21, Mükerrer Madde 44, 56, 60, 63, 70, 74, 77, 84 ve Ek Madde 6	1/1/2005 tarihinden geçerli olmak üzere 31/12/2004
5602	19, 20, 21	21/3/2007 tarihini izleyen aybaşında
5679	Ek Madde 2, Madde 80	7/6/2007
5784	35, 37, 39	26/7/2008
5917	Geçici Madde 6	10/7/2009
6360	86	6/12/2012
Anayasa Mahkemesinin 29/12/2011 tarihli ve	96/B	19/5/2012 tarihinden başlayarak bir yıl sonra

Değiştiren Kanunun veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2464 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
E.: 2010/62 ve K.: 2011/175 sayılı Kararı		(19/5/2013)
6487	20, 60, 96	19/5/2013 tarihinden geçerli olmak üzere 11/6/2013
6518	Mükerrer Madde 44	19/2/2014
6527	96, Geçici Madde 7	1/3/2014
6728	Ek Madde 2, 80	9/8/2016
7033	58	1/7/2017
7099	Mükerrer Madde 79	10/3/2018
KHK/700	Mükerrer Madde 44, 76, Mükerrer Madde 79, 89, 93, 96, 100, Geçici Madde 7	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
KHK/703	Mükerrer 97	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7153	33, 44, Mükerrer 44, 85, 89, 94, 95, Mükerrer 97,104	10/12/2018
7162	21	30/1/2019
7261	56	30/12/2020
7327	Ek Madde 7	19/6/2021
7408	14	4/6/2022

**2464 SAYILI KANUNUN ÇEŞİTLİ MADDELERİNDEKİ ORAN VE
MİKTARLARDA ÇEŞİTLİ MEVZUAT İLE YAPILAN
DEĞİŞİKLİKLER CETVELİ**

Değişiklik Yapan Kararnamenin/Tebliğin		Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		Değişiklik Gören Madde
Tarihi	Numarası	Tarihi	Numarası	
28/12/1983	83/7539	31/12/1983	18268	Ek madde 6
20/12/1985	85/10174	26/12/1985	18970	21
13/1/1988	88/12514	10/3/1988	19750	65, 74, 77, Ek madde 6, 84
7/1/1991	91/1365	8/2/1991	20780	21
3/5/1992	92/3278	5/9/1992	21336	15, 21, 56, 60, 65, 74, 77, Ek Madde 6, 84
Tebliğ	22	13/12/1996	22846	Mükkerrer 44
Tebliğ	23	16/12/1997	23202 Mük.	Mükkerrer 44
Tebliğ	24	1/12/1998	23540 Mük.	Mükkerrer 44
Tebliğ	26	16/12/1999	23908	Mükkerrer 44
Tebliğ	27	21/12/2000	24267	Mükerrer 44
Tebliğ	28	14/12/2001	24613	Mükerrer 44
Tebliğ	29	28/12/2002	24977	Mükerrer 44
Tebliğ	32	30/12/2005	26039	Mükerrer 44
Tebliğ	33	20/12/2006	26382	Mükerrer 44
Tebliğ	34	26/12/2007	26738	Mükkerrer 44
Tebliğ	35	23/12/2008	27089	Mükkerrer 44
Tebliğ	38	29/12/2009	27447	Mükkerrer 44
Tebliğ	39	29/12/2010	27800 (6.Mük.)	Mükkerrer 44
Tebliğ	40	26/12/2011	28154	Mükkerrer 44
Tebliğ	42	31/12/2012	28514 (4.Mük.)	Mükkerrer 44
Tebliğ	43	30/12/2013	28867 (Mük.)	Mükkerrer 44
10/2/2014	2014/5896	18/2/2014	28917	15, 21, 56, 60, 84
Tebliğ	46	30/12/2014	29221	Mükkerrer 44
Tebliğ	47	25/12/2015	29573	Mükkerrer 44
Tebliğ	48	27/12/2016	29931	Mükkerrer 44
Tebliğ	49	29/12/2017	30285 (Mük.)	Mükkerrer 44
Tebliğ	51	31/12/2018	30642 (3.Mük.)	Mükerrer Madde 44
Tebliğ	52	27/12/2019	30991 (2.Mük.)	Mükerrer Madde 44
Tebliğ	53	29/12/2020	31349 (Mük)	Mükerrer Madde 44
Tebliğ	54	21/12/2021	31696	Mükerrer Madde 44
Tebliğ	55	30/12/2022	32059 (2. Mük)	Mükerrer Madde 44

Tebliġ	55	30/12/2023	32415 (2. Mük)	Mükerrer Madde 44
Tebliġ	58	30/12/2024	32768 (2. Mük)	Mükerrer Madde 44